

Πιστοποίηση της επίπεδης ξύλινης ευρωπαϊκής παλέτας (ευρωπαϊκής):

Παρούσα κατάσταση στη χώρα μας

Δρ. Γεωργίου Ι. Μαντάνη

Δασολόγου - Τεχνολόγου Ξύλου

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

(ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)

Βασιλικά, ΤΚ 570 06

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τηλ. : 031-461 171

Fax : 031-461 341

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η υφιστάμενη κατάσταση της διαδικασίας πιστοποίησης της επίπεδης ξύλινης ευρωπαϊκής παλέτας (ευρωπαϊκής EUR) στη χώρα μας κρίνεται σήμερα ως ενθαρρυντική και παρουσιάζει μία πολύ θετική εξέλιξη. Η πιστοποίηση της ευρωπαϊκής έχει ουσιαστικά ξεκινήσει σε μία πρώτη πειραματική φάση, γι' αυτό και το παρόν άρθρο επιχειρεί να παρουσιάσει αναλυτικά την όλη διαδικασία πιστοποίησης, να ενημερώσει τους ενδιαφερόμενους φορείς, καθώς και τους κατασκευαστές ξύλινων παλετών και τέλος, να παρουσιάσει προτάσεις για την οριστική επίλυση του συγκεκριμένου προβλήματος.

Λέξεις κλειδιά : Ευρωπαϊκή ξύλινη παλέτα, ευρωπαϊκή EUR, ποιοτικός έλεγχος, πιστοποίηση.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατ' επέκταση στη χώρα μας, η ευρωπαϊκή παλέτα ή ευρωπαϊκά EUR χρησιμοποιείται εκτεταμένα σε διάφορες εμπορικές δραστηριότητες, κυρίως στις εγχώριες και διεθνείς μεταφορές γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, καθώς και πολλών άλλων αγαθών. Η ευρωπαϊκά είναι μία επίπεδη ξύλινη παλέτα τεσσάρων εισόδων, η οποία έχει μήκος 800mm και πλάτος 1.200mm. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ευρωπαϊκά όπως λ.χ. εξωτερικά χαρακτηριστικά, διαστάσεις, μηχανικές ιδιότητες, ελέγχονται και πιστοποιούνται από εξουσιοδοτημένα εργαστήρια τεχνολογίας ξύλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σύμφωνα με την ισχύουσα προδιαγραφή 435-2/1.7.1994, η οποία έχει εκδοθεί από τη Διεθνή Ένωση Σιδηροδρόμων (UIC 1987, 1994). Έτσι, οι ευρωπαϊκά, που ελέγχονται επιτυχώς από άποψη πιστότητας και ποιότητας και που πληρούν τις διατάξεις της προαναφερθείσας προδιαγραφής, πιστοποιούνται με το προστατευόμενο σήμα ποιότητας EUR (λογότυπος ή trademark αριθμός 430 337) (Organisation Mondiale de la Propriete Intellectuele, Geneva, Switzerland, 1987).

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών (ΙΔΕ) της Θεσσαλονίκης μαζί με το Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων & Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων (ΙΜΔΟ & ΤΔΠ) της Αθήνας (Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας, ΕΘΙΑΓΕ) και σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος (ΓΓΔ & ΦΠ) του Υπουργείου Γεωργίας και τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδας (ΟΣΕ), ο οποίος είναι ο επίσημος φορέας πιστοποίησης των ευρωπαϊκών στη χώρα μας, επιχειρεί να βοηθήσει στην επίλυση των χρονίων και ποικίλων προβλημάτων ούτως, ώστε η πιστοποίηση των εγχώρια κατασκευασθέντων ξύλινων ευρωπαϊκών να πραγματοποιηθεί και να εφαρμοσθεί στη χώρα μας. Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη διαδικασία - παρόλες τις καταβληθείσες προσπάθειες - δεν έχει καταστεί δυνατή εδώ και 15 χρόνια. Γενικά, η πιστοποίηση της ξύλινης ευρωπαϊκά αποτελεί ένα έργο άμεσης προτεραιότητας για τη χώρα μας, γι' αυτό και η σπουδαιότητά του είναι πολύ μεγάλη. Η σπουδαιότητά του αυτή δικαιολογείται από τους παρακάτω λόγους :

(α) Στη χώρα μας δεν υπήρξε καμμία υποδομή πάνω στο συγκεκριμένο θέμα (έλεγχος και πιστοποίηση ευρωπαϊκών), ενώ ταυτόχρονα η πίεση και το ενδιαφέρον των κατασκευαστών παλέτας ήταν και είναι πολύ έντονο.

(β) Η εφαρμογή και υλοποίηση της πιστοποίησης θα εξαλείψει τα προβλήματα που παρατηρούνται στην εξαγωγή των ελληνικών προϊόντων στην Ευρώπη και έτσι η μεταφορά τους θα γίνεται με ασφάλεια και χωρίς κινδύνους απόρριψης ή επιστροφής.

(γ) Το υπέρμετρο κόστος από την αγορά ξένων εισαγόμενων ευρωπαϊκών θα μειωθεί πολύ σημαντικά. Οι εξαγωγικές εταιρίες θα είναι σε θέση να προμηθεύονται γρήγορα και εύκολα ευρωπαϊκές ελληνικής κατασκευής, οι οποίες θα είναι πιστοποιημένες με το σήμα ποιότητας EUR. Η απώλεια εθνικού συναλλάγματος θα περιορισθεί έτσι σε μεγάλο βαθμό.

(δ) Η στασιμότητα που παρατηρείται στον κλάδο των μονάδων κατασκευής ευρωπαϊκών της χώρας μας θα εκλείψει και οι κατασκευαστές παλέτας θα είναι πεπεισμένοι και βέβαιοι ότι τα προϊόντα τους (ευρωπαϊκές) θα μπορούν, εφόσον βέβαια πληρούν τις προβλεπόμενες προδιαγραφές, να πιστοποιηθούν με το σήμα ποιότητας EUR σε σύντομο χρονικό διάστημα και να πωληθούν γρήγορα και εύκολα σε διάφορους καταναλωτές (εταιρίες εξαγωγής, μεταφορικές εταιρίες, κ.ά.).

Κατά τους τελευταίους 10 μήνες (Αύγουστος 1996 - Μάιος 1997), τα Δασικά Ινστιτούτα του ΕΘΙΑΓΕ (ΙΔΕ, ΙΜΔΟ & ΤΔΠ) έχουν εφοδιασθεί με το κατάλληλο τεχνικό εξοπλισμό και το ειδικευμένο προσωπικό μετά από συνεργασία με την Κεντρική Υπηρεσία του ΕΘΙΑΓΕ και τη ΓΓΔ & ΦΠ του Υπουργείου Γεωργίας. Ο ΟΣΕ με τη σειρά του, αφού προέβει σ' όλους τους απαραίτητους ελέγχους και επιθεωρήσεις, έκρινε ότι τα Εργαστήρια του ΕΘΙΑΓΕ πληρούν τις προϋποθέσεις και επομένως θα είναι τα εξουσιοδοτημένα απ' αυτόν τεχνολογικά εργαστήρια που θα διενεργούν τους προβλεπόμενους ελέγχους πιστότητας και ποιότητας για την πιστοποίηση των ελληνικών ξύλινων ευρωπαϊκών. Στη συνέχεια και μετά από οργανωμένη σύσκεψη και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και των αντιπροσώπων των κατασκευαστών παλέτας, που πραγματοποιήθηκε την 3/6/1997 στη ΓΓΔ & ΦΠ, αποφασίσθηκε η έναρξη της πιστοποίησης του εν λόγω προϊόντος ξύλου σε μία πρώτη πειραματική βάση και σύμφωνα με τις παρακάτω διαδικασίες ελέγχου που θα διενεργηθούν με ευθύνη του ΕΘΙΑΓΕ και των Εργαστηρίων του. Ωστόσο, ο ΟΣΕ θα

είναι ο φορέας που θα χαρακτηρίζεται ως Δίκτυο Πιστοποίησης και θα έχει κατά συνέπεια την αποκλειστική και πλήρη ευθύνη των διαδικασιών πιστοποίησης της ευρωπαϊκής αγοράς.

Η πιστοποίηση θα αποτελείται από δύο επιμέρους διαδικασίες : τη Διαδικασία Α (Αρχική Εξουσιοδότηση Κατασκευαστή) και τη Διαδικασία Β (Τακτική Πιστοποίηση Εμπορεύσιμων Παρτίδων), οι οποίες αναλύονται ως εξής :

Διαδικασία Α. Διαδικασία Αρχικής Εξουσιοδότησης Κατασκευαστή Ευρωπαϊκών από τον ΟΣΕ (χορήγηση προσωρινής άδειας)

- Φάση Α1. Υποβολή αίτησης του κατασκευαστή στο ΕΘΙΑΓΕ (Κεντρική Υπηρεσία) και στον ΟΣΕ για χορήγηση προσωρινής άδειας παραγωγής ευρωπαϊκής αγοράς.
- Φάση Α2. Επίσκεψη αντιπροσώπων ΕΘΙΑΓΕ και ΟΣΕ για έλεγχο και επιθεώρηση της μονάδας του αιτούντος κατασκευαστή (τεχνικός εξοπλισμός, κτιριακές εγκαταστάσεις, γραμμή παραγωγής, εργατικό προσωπικό).
- Φάση Α3. Μετά τον επιτυχή έλεγχο στη φάση Α2, ο κατασκευαστής οφείλει να αποστείλλει δείγμα 3 ευρωπαϊκών και 60 δοκιμίων συνδέσεων (20 δοκίμια για κάθε τύπο σύνδεσης της ευρωπαϊκής αγοράς) για ποιοτικό έλεγχο στα Εργαστήρια του ΕΘΙΑΓΕ με έξοδα και ευθύνη δική του.
- Φάση Α4. Μετά τον επιτυχή έλεγχο στη φάση Α3, ο κατασκευαστής οφείλει να κατασκευάσει δοκιμαστική παρτίδα 100 παλετών που στη συνέχεια θα ελεγχθεί μακροσκοπικά (οπτικός έλεγχος & έλεγχος διαστάσεων) στη μονάδα του από εξειδικευμένους Ερευνητές του ΕΘΙΑΓΕ (επίσκεψη στη μονάδα).
- Φάση Α5. Μετά τον επιτυχή έλεγχο στη φάση Α4, το αρμόδιο Ινστιτούτο του ΕΘΙΑΓΕ αποστέλλει συμπληρωμένο Πρωτόκολλο Ελέγχου στον ΟΣΕ και στην Κεντρική Υπηρεσία του ΕΘΙΑΓΕ και

εγκρίνει τη χορήγηση Προσωρινής Άδειας στον αιτούντα κατασκευαστή.

Το κόστος της διαδικασίας Α της πιστοποίησης βαρύνει τον αιτούντα κατασκευαστή σύμφωνα με τις διατάξεις της ευρωπαϊκής προδιαγραφής 435-2/UIC και περιλαμβάνει τις εξής επιμέρους δαπάνες :

- (1) Κόστος για τις δοκιμασίες διαγώνιας ακαμψίας (3 παλέτες)
- (2) Κόστος για τις δοκιμασίες αποξήλωσης (60 δοκίμια συνδέσεων)
- (3) Κόστος για τον έλεγχο της δοκιμαστικής παρτίδας των 100 παλετών
- (4) Ημερήσιες αποζημιώσεις των 2 Ερευνητών
- (5) Κόστος διανυκτέρευσης των Ερευνητών

Σημείωση: Η Διαδικασία Α θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά που αλλάζει είτε η γραμμή παραγωγής, είτε το είδος του ξύλου, είτε τα υλικά σύνδεσης (λ.χ. καρφιά).

Διαδικασία Β. Διαδικασία Τακτικής Πιστοποίησης Εμπορεύσιμων Παρτίδων Ευρωπαϊκών (μετά τη χορήγηση προσωρινής άδειας)

Ο εξουσιοδοτημένος κατασκευαστής οφείλει να ενημερώνει έγκαιρα τον ΟΣΕ και την Κ.Υ. του ΕΘΙΑΓΕ κάθε φορά που παράγει μία νέα εμπορεύσιμη παρτίδα ευρωπαϊκών. Η διαδικασία Β θα γίνεται ως εξής :

- Φάση Β1. Έγκαιρη ενημέρωση του ΟΣΕ και του ΕΘΙΑΓΕ από τον κατασκευαστή ότι επιθυμεί να πιστοποιήσει μία συγκεκριμένη παρτίδα ευρωπαϊκών (λ.χ. 1.000 δαΐέτες)
- Φάση Β2. Επίσκεψη στην εξουσιοδοτημένη μονάδα των Ερευνητών του ΕΘΙΑΓΕ και ενός εκπροσώπου του ΟΣΕ και επιλογή ενός τυχαίου δείγματος ευρωπαϊκών ανάλογα με το μέγεθος της παρτίδας.

- Φάση B3. Έλεγχος του αντιπροσωπευτικού δείγματος ευρωπαϊκών από τους Ερευνητές του ΕΘΙΑΓΕ (εντός της μονάδας παλετών) :
- (α) Οπτικός έλεγχος
 - (β) Έλεγχος διαστάσεων
 - (γ) Έλεγχος περιεχομένης υγρασίας ξύλου
 - (δ) Έλεγχος υλικών σύνδεσης (καρφιών)
- Φάση B4. Τελική έγκριση ή απόρριψη της συγκεκριμένης παρτίδας.

Το κόστος της διαδικασίας B της πιστοποίησης επίσης βαρύνει τον κατασκευαστή (UIC 1994) και περιλαμβάνει τις παρακάτω δαπάνες :

- (1) Κόστος των ελέγχων που πραγματοποιούνται στο τυχαίο δείγμα :
 - Παρτίδα μέχρι 500 EUR
 - 501-1200
 - 1201-3200
 - 3201-10000
- (2) Ημερήσιες αποζημιώσεις των Ερευνητών του ΕΘΙΑΓΕ
- (3) Κόστος διανυκτέρευσης των Ερευνητών του ΕΘΙΑΓΕ

Το κοστολόγιο των διαδικασιών A & B της πιστοποίησης πρόκειται να καθορισθεί σύντομα και είναι υπό συζήτηση μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων. Ο ΟΣΕ με τη σειρά του θα καθορίσει το δικό του ελάχιστο ποσοστό ανά πιστοποιηθείσα ευρωπαϊκέτα EUR με το δικαίωμα του επίσημου δικτύου πιστοποίησης στη χώρα μας (δικαίωμα του trademark). Ωστόσο, θα πρέπει να τονισθεί εδώ ότι το τελικό κόστος πιστοποίησης για τον κατασκευαστή θα πρέπει οπωσδήποτε να κρατηθεί όσο το δυνατόν πιο χαμηλό έτσι, ώστε να ενθαρρυνθεί και να βοηθηθεί η όλη προσπάθεια σ' αυτή την πρώτη πειραματική φάση.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα προβλήματα και οι δυσκολίες που υπάρχουν όσο αφορά την πιστοποίηση της ξύλινης ευρωπαϊκέτας μπορούν να ξεπεραστούν εύκολα και γρήγορα. Ωστόσο, είναι

αναγκαίο και θα πρέπει να τονισθεί ότι θέματα που αφορούν : (α) το τελικό συμφωνητικό συνεργασίας μεταξύ ΟΣΕ και ΕΘΙΑΓΕ, (β) το κοστολόγιο των ελέγχων (διαδικασιών Α & Β) που θα διενεργεί το ΕΘΙΑΓΕ και (γ) το κοστολόγιο πιστοποίησης του ΟΣΕ ανά ευρωπαϊκέτα, είναι εμπόδια τα οποία θα πρέπει να υπερκαλυφθούν μετά από συλλογική προσπάθεια και συζήτηση μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων πλευρών. Η ανάγκη δημιουργίας ενός συλλογικού οργάνου που θα αντιπροσωπεύει και θα διεκδικεί τα δικαιώματα και τα αιτήματα των κατασκευαστών παλετών της χώρας μας είναι έντονη, γι' αυτό και σημειώνεται σ' αυτή την εργασία. Τέλος, η επιτακτική ανάγκη για θεσμοθέτηση της πιστοποίησης του εν λόγω προϊόντος με την κοινή συνεργασία των Υπουργείων Μεταφορών & Επικοινωνιών και Γεωργίας ούτως, ώστε να προταθεί, να συστηθεί ή ακόμα και να επιβληθεί η χρήση πιστοποιημένων ξύλινων ευρωπαϊκέτων EUR στις εξαγωγικές δραστηριότητες της χώρας μας (και ειδικά των γεωργικών προϊόντων μας) θα βοηθήσει στη γρήγορη ανάπτυξη και εξέλιξη των ελληνικών βιομηχανιών παλέτας, ενώ ταυτόχρονα τα προϊόντα μας θα εξάγονται χωρίς καθυστέρηση και χωρίς προβλήματα.

Ευχαριστίες

Θερμές ευχαριστίες εκφράζονται στους συναδέλφους κ.κ. Δρ. Γ. Ρουσόδημο και Δρ. Ι. Πετειναράκη του ΙΜΔΟ & ΤΔΠ και Δρ. Κ. Κασιούμη της Κ.Υ. του ΕΘΙΑΓΕ, στους κ.κ. Ν. Γεωργιάδη και Ν. Κωνσταντινίδη της ΓΓΔ & ΦΠ του Υπ. Γεωργίας και στον κ. Κ. Κατσουρό του ΟΣΕ, καθώς και στους κ.κ. κατασκευαστές παλετών της χώρας μας για τη βοήθεια και τη θετική συμβολή τους, καθώς και για την προσπάθεια που κατέβαλλαν και καταβάλλουν έτσι, ώστε με κατανόηση και καλή θέληση αυτό το χρόνιο πρόβλημα τυποποίησης να επιλυθεί οριστικά και στη χώρα μας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βουλγαρίδης Η., Πασιαλής Κ., Καραλίβανος Α., 1994. Ποιοτική Προδιαγραφή Επίπεδης Ξύλινης Ευρωπαϊκής Παλέτας Τεσσάρων Εισόδων Διαστάσεων 800x1200 mm. Ξύλο - Έπιπλο 128, σελ. 65-73.
- Καραλίβανος Α. (1996). Οργάνωση και Λειτουργία του Εργαστηρίου Ελέγχου και Πιστοποίησης της Ευρωπαϊκής Παλέτας ή Ευρωπαϊκής EUR. Ερευνητική πρόταση. Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, Θεσσαλονίκη.
- Mantanis G. I. and A. E. Karalivanos (1997). Control and Certification of the European Wooden Pallet: Current Status in Greece. Proc. of the 1st Conf. of Standardization and Related Activities: A Means of Balkan Countries Collaboration. Pg. 156-162. May 8-10, Technology Park, Thessaloniki, Greece.
- Μαντάνης Γ. και Α. Καραλίβανος (1997). Επίπεδη ξύλινη Ευρωπαϊκή παλέτα τεσσάρων εισόδων (800x1200mm) : Πρωτόκολλο ελέγχου και κοστολόγιο. Γεωτεχνικά Επιστημονικά Θέματα. Εκδόσεις ΓΕΩΤ.Ε.Ε. (υπό δημοσίευση).
- Mantanis G. I. and A. Karalivanos (1997). Protocol for the Testing Control of European Pallet. Voluntary paper. Technical topic # 22. Proc. of the XI World Forestry Congress (accepted for publication). Oct. 1997, Antalya, Turkey.
- Organisation Mondiale de la Propriete Intellectuele (1987). EUR. Trade-mark no. 430 337, Geneva, Switzerland.
- Ρουσόδημος Γ. (1997). Προσωρινό Τιμολόγιο Εργασιών Πιστοποίησης Ευρωπαϊκών από τα Δασικά Ινστιτούτα του ΕΘΙΑΓΕ. Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων & Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων, ΕΘΙΑΓΕ (αδημοσίευτη).
- UIC (1987). European Pallet 800x1200mm. Std. no. 435-2. 6th edition. International Union of Railways, Paris, France.
- UIC (1994). European Pallet 800x1200mm. Std. no. 435-2. 7th edition. International Union of Railways, Paris, France.